

Братя Грим

Храбрият млад шивач

Една лятна утрин един млад шивач седял на работната си маса до прозореца, бил в хубаво настроение и шиел, колкото му държали силите. По някое време по улицата минала една селянка и викнала:

– Хубав мармалад продавам! Хубав мармалад продавам!

Тези думи сякаш погалили ушите на младия шивач, подал той глава през прозореца и викнал:

– Качи се тука, драга жено, тука ще продадеш стоката си!

Изкачила се жената с тежкия си кош до третия кат, влязла при шивача и му отворила всички гърнета. Почнал той да ги оглежда, дигал ги високо, допирал си носа до тях и накрая рекъл:

– Мармаладът ти изглежда добър. Я ми претегли стотина грама, драга жено! Пък нищо, ако излезе и осминка от килото.

Селянката, която се надявала да продаде много повече, му дала, колкото искал, но си отишла твърде сърдита, мърморейки под нос.

– Добре ще ми дойде този мармалад – рекъл си шивачът, – от него ще стана як и силен.

Извадил хляба от долапа, отрязал си голяма порязаница и я намазал с мармалада.

– Ще ми се услади – рекъл си той, – но най-напред ще изкарам елека, па тогава ще ям.

Оставил хляба с мармалада до себе си, продължил да шиє и от радост правел все по-широки бодове. През това време миризмата на сладкия мармалад стигнала до горната половина на стената, дето били накацали много мухи, примамила ги и те се нахвърлили на рояци върху хляба.

– Я, кой ви е поканил? – викнал шивачът и прогонил неканените гости.

Ала мухите, които не разбирали човешкия език, не се изплашили, а налетели още по-многобройни. Накрая шивача, дето има една дума, го прихванали дяволите, грабнал един къс сукно и им нанесъл безжалостен удар, като викнал:

– Чакайте, ще ви дам да разберете!

После се отдръпнал малко назад и почнал да брои – пред него лежали с изпружени крака труповете точно на седем мухи.

Голям юнак съм! рекъл той и се възхитил от храбростта си. – Целият град трябва да узнае това.

Младият шивач си скроил набързо един пояс, ушил го и извезал с големи букви на него: „Седем с един удар“.

– Само градът ли? – рекъл той пак. – Не, целият свят трябва да

узнае това!

И от радост сърцето му почнало да се люлее в гърдите му като агнешка опашка.

Шивачът препасал пояса, рекъл си, че работилницата е много тясна за неговата храброст, и решил да тръгне по широкия свят. Преди да напусне къщата, поогледал се да види дали има нещо, което би могъл да вземе със себе си. Но не намерил нищо освен буца старо сирене, която пхнал в джоба си. Пред портата пък зърнал едно птиче, което било се заплело в храста, та мушнал и него в джоба при сиренето.

После закрачил храбро по пътя и понеже бил лек и пъргав, не чувствувал никаква умора. Пътят го отвел в една планина и като стигнал до най-високия връх, видял един огромен великан, който бил седнал там и гледал спокойно наоколо си. Шивачът се запътил сърцато към него и го заговорил:

– Добър ден, друже. Седиш си тука и се любоваш на широкия свят, а? Аз пък тръгнах да си опитам щастието. Искаш ли да дойдеш с мене?

Великанът погледнал презрително младия шивач и рекъл:

– Дрипльо! Голтак!

– Така ли? – отвърнал шивачът, разкопчал дрехата си и показал на великана пояса. – Я прочети тука що за човек съм аз!

Прочел великанът „Седем с един удар“, помислил, че се отнасяло до човеци, които шивачът е убил, и това му вдъхнало малко уважение към дребосъка. Но решил първом да го изпита, взел един камък в ръка, стиснал го и от него покапала вода.

– Ако си силен, направи същото – рекъл великанът.

– Само това ли? – викнал шивачът. – Това за нашего брата е играчка.

Бръкнал в джоба си, извадил мекото сирене и го стиснал, та потекла саламура.

– Как мислиш, това вече е друго нещо, нали?

Великанът не знаел какво да каже, защото не можел да повярва, че има такава сила у това човече. Ето защо дигнал друг камък и го хвърлил толкова високо, че той едва можел да се проследи с очи.

– Хайде, патарок, направи същото!

– Добре го хвърли – рекъл шивачът, – но той накрая пак падна на земята. Аз пък ще хвърля камък, който няма да се върне.

Бръкнал в джоба си, извадил птичето и го запратил във въздуха. Птичето много се зарадвало, че отново е на свобода, отлетяло и не се върнало.

– Какво ще кажеш за тая работа, друже? – попитал шивачът.

– Умееш да хвърляш – рекъл великанът, – но сега ще видим дали те бива да носиш нещо по-тежко.

Завел младия шивач до един грамаден дъб, който бил повален на земята. После великанът рекъл:

– Ако си наистина силен, помогни ми да изнесем това дърво от гората.

– На драго сърце – отвърнал малчуганът. – Ти нарами само дънерът, а пък аз ще дигна и ще нося клоните и шумата, те са по-тежки.

Великанът нарамил дънера, а шивачът седнал на един клон. Така великанът, който не можел да се обърне и да види какво става отзад, трябвало да носи цялото дърво, а отгоре на това и шивача.

Нему отзад било много весело и леко на душата, свирел си песничката „Три шивача на коне път поели през поле“ и като че за него било детска игра да носи такова дърво. Но великанът, след като мъкнал известно време тежкия товар, нямал вече сили да върви и викнал:

– Слушай, пускам дървото!

Шивачът скочил пъргаво на земята, уловил в две ръце дървото, уж го бил носил, и рекъл на великана:

– Такъв голям човек, а не можеш сам да носиш дори това дърво!

Продължили заедно пътя си и минали край една череша. Великанът хванал най-горния клон на дървото, по който висели най-зрелите плодове, навел го и го дал на шивача да го държи и да яде. Но шивачът бил толкова слаб, че не можал да удържи клона, и щом великанът го пуснал, клонът веднага се дръпнал назад и шивачът полетял заедно с него във въздуха. Когато отново тупнал на земята, без да пострада, великанът рекъл:

– Мигар нямаш толкова сила да удържиш нищо и никаква пръчка?

– Сила не ми липсва – отвърнал шивачът. – Да не мислиш, че това е трудно за човек, който с един удар поваля седмина? Аз прескочих дървото, защото гръмнаха ловци хе там, в гъсталака. Прескочи го и ти, ако можеш.

Опитал се великанът, но не успял да прескочи дървото, а увиснал наред клоните. Така шивачът надвил и този път.

Великанът рекъл:

– Щом си такъв голям храбрец, ела с мене в нашата пещера и преносувай у нас.

Шивачът се съгласил и тръгнал с него. Стигнали в пещерата. Там около огъня седали други великани и всеки държал в ръцете по една

печена овца и ядъл. Поогледал се шивачът и си помислил: „Тук е много по-широко, отколкото в моята работилница“.

Великанът му посочил едно легло и му рекъл да си легне и да се наспи. Но леглото било прекалено голямо за шивача, затова той не легнал в него, а се сгушил в един ъгъл.

Станало полунощ. Великанът, който мислел, че шивачът е заспал дълбоко, станал, взел един голям лост, продънил с един удар леглото и си рекъл, че е светил маслото на скакалеца.

Рано-рано сутринта великаните отишли в гората и съвсем забравили за младия шивач, но не щеш ли, неочаквано той се задал с весел и безстрашен вид по пътя. Великаните се изплашили, помислили, че ще ги избие до крак, и бързо побягнали.

Шивачът продължил пътя си все в посоката, която му показвал неговият дълъг и остър нос. Вървял, що вървял, стигнал в двора на един царски палат и понеже бил вече много уморен, легнал в тревата и заспал. Докато спял, дошли царските хора, огледали го и прочели на пояса „Седем с един удар“.

– Я, какво дири този голям герой от войната в нашата мирна страна? – попитали се те. – Сигурно е някой могъщ господар.

Отишли и съобщили на царя. Рекли му също, че ако случайно избухне война, този човек може да стане важна особа и да им бъде полезен, затова не бива да го изпуснат, каквото и да им струва.

Техните съвети допаднали на царя и той пратил един царедворец при шивача, за да му предложи висока военна длъжност, щом шивачът се събуди.

Пратеникът се изправил до спящия и зачакал. Най-сетне шивачът изпружил крака и ръце и отворил очи. Царедворците му съобщили предложението на царя.

– Та тъкмо затова дойдох тук – отвърнал шивачът. – Готов съм да служа на царя.

Приели го с най-големи почести и му отредили нарочно жилище.

Ала другите военни били настроени зле към младия шивач и тайно в душата си желали да се провали вдън земя.

– Къде ще му излезе краят – говорели си те, – ако се скараме с него и той се развърти? От един удар ще паднат седмина и ние не ще можем да устоим.

Накрая взели решение: отишли всички заедно при царя и го помолили да ги освободи от служба.

– Нямаме толкова сила – рекли те, – да се борим рамо до рамо с

човека, който с един удар поваля седмина.

Домъчняло много на царя, че заради един трябва да загуби всички-те си верни служители. Рекъл си, че щяло да е по-добре очите му да не го били виждали никога, и решил да се отърве от него. Но не смеел да го уволни, защото се опасявал, че онзи може да погуби не само него, но и целия му народ и сам да се възкачи на царския престол.

Мислил дълго едно-друго и накрая измислил. Пратил да кажат на шивача, че иска да му възложат нещо по-особено, понеже го смята за голям герой.

В една гора на царството живеели двама великани, които грабели, убивали, палели, горели и така нанасяли големи щети. Никой не смеел да се доближи до тях, защото знаел, че излага на опасност живота си. Ако шивачът надвиел и убиел великаните, царят щял да му даде за жена единствената си дъщеря и за зестра половината си царство. С него щели да потеглят и да му помагат сто конници.

„Това е тъкмо за човек като мене – рекъл си шивачът. – Такава хубава царкиня и половин царство не се намират всеки ден.“

– Добре – отговорил той, – ще обуздая великаните и за тая работа не ми са нужни стоте конници. Който с един удар поваля седем, няма защо да се плаши от двама.

Потеглил шивачът, а стоте конници го последвали. Като стигнали до гората, той рекъл на придружниците:

– Вие стойте тука, аз ще се справя сам с великаните. После навлязъл бързо в гората и хвърлил поглед наляво и надясно. Скоро зърнал двамата великани. Те били легнали под едно дърво, спели и хъркали тъй силно, че клоните над тях ту се издигали, ту се навеждали. Без да губи време, шивачът почнал да събира камъни, напълнил джобовете си и се покатерил на дървото. Като стигнал до средата, плъзнал се по един клон, спрял точно над заспалите великани и почнал да пуска камък подир камък върху гърдите на единия. Дълго великанът не усещал нищо, но накрая се събудил, блъснал другаря си и рекъл:

– Защо ме удари?

– Сънувал си – отвърнал другият, – не съм те ударил.

Легнали пак да спят и сега шивачът хвърлил камък върху втория великан.

– Какво правиш? Защо хвърляш камък върху мене? – викнал той.

– Не съм хвърлил нищо – измърморил първият.

Изкарали една малка караница, но тъй като били много уморени, млъкнали и затворили пак очи.

Шивачът подхванал прекъснатата игра, избрал най-едрия камък и с всички сили го запратил върху гърдите на първия великан.

– Това вече на нищо не прилича! – креснал той. Скочил като обезумял и блъснал тъй силно другаря си в дървото, че то се разтресло. Другият не му останал дължен и двамата изпаднали в такава ярост, че изскубнали по едно дърво, почнали да се бият и се били, били, докато накрая и двамата паднали едновременно мъртви на земята. Сега шивачът слязъл от дървото.

– Имах щастие – рекъл той, – че не изскубнаха дървото, на което седях. Иначе щях да бъда принуден да скоча като катеричка на друго. Но да не губим повече време!

Изтеглил меча си и намушил здравата по няколко пъти двамата великани, после отишъл при конниците и рекъл:

– Работата е свършена, светих им маслото. Но не беше никак лесно! Като се видяха натясно, те изскубнаха дърветата и почнаха да се бранят с тях. Но и това не можа да помогне, щом насреща се изправи човек като мене, който с един удар поваля седем.

– Не си ли ранен? – попитали конниците.

– Мина гладко – отвърнал шивачът, – не падна дори косъм от главата ми.

Конниците не му повярвали, препуснали с конете в гората и намерили там великаните плувнали в кръв, а отстрани лежали изскубаните дървета.

Шивачът поискал от царя обещаната награда, но царят почнал да съжалява за даденото обещание и се размислил как да се отърве от тоя герой.

– Преди да ти дам дъщеря си и половината царство – рекъл му той, – трябва да извършиш още едно геройство. В гората скита еднорог кон и прави големи пакости. Трябва най-напред да хванеш него.

– От еднорогия кон ще се уплаша по-малко, отколкото от двамата великани. Седем с един удар, това е работа за мене!

Взел въже и брадва, отишъл в гората и пак накарал придружниците да чакат край гората. Не се наложило да дири дълго – еднорогият кон скоро се задал и се спуснал право срещу шивача, като че искал незабавно да го набучи на рога си.

– По-полека, по-полека – рекъл шивачът, – толкова бързо не става.

Застанал на едно място и почакал, докато животното дошло съвсем близко. После пъргаво се затулил зад едно дърво. Еднорогият кон препускал през глава срещу дървото и забил тъй здраво рога си в дънера, че

нямал достатъчно сила да го измъкне оттам и така сам се хванал в капана.

– Уловихме птичето – викнал шивачът, излязъл иззад дървото, метнал най-напред въжето около шията на коня, после с брадвата избил рога му от дървото и като свършил всичко, отвел животното и го предал на царя.

Царят пак не щял да му даде обещаната награда и поставил трето условие: преди сватбата шивачът да хване един глиган, който правел големи пакости в гората. Ловците щели да му помогнат.

– На драго сърце – рекъл шивачът, – това е детска игра за мене.

Не взел ловците в гората и те били наистина доволни, защото глиганът на няколко пъти вече ги посрещал така, че те загубили всякакво желание да го гонят.

Щом зърнал шивача, глиганът почнал да скърца със зъби, устата му се напълнила с пяна и той се спуснал към него, за да го събори на земята. Но пъргавият герой побягнал в едно параклисче, което се намирало съвсем наблизко, и през прозореца изскочил пак навън. Глиганът се втурнал подире му, но шивачът в това време заобиколил параклисчето и хлопнал вратата зад свирепия звяр, който останал затворен. А понеже бил много тежък и тромав, не можел да скочи през прозореца.

Шивачът повикал ловците да видят с очите си пленника, а сам той се явил пред царя, който сега, ще не ще, трябвало да удържи обещанието си, та му дал дъщеря си и половината царство. Ако знаел, че пред него стои не герой от войната, а прост шивач, сърцето щяло да го заболи още повече. И така, дигнали сватбата с много разкош, но с малко радост, а шивача направили цар.

След известно време младата царкиня чула една нощ, че съпругът ѝ говори в съня си:

– Хайде, момче, изкарай елека и закърпи гашите, или ще ти отпоря ушите с аршина!

Тя разбрала какъв е произходът на младия господар, изплакала на другата заран своята мъка пред баща си и го помолила да я отърве от тоя мъж, който бил обикновен шивач.

Царят я успокоил и рекъл:

– През следната нощ остави вратата на спалнята отворена. Моите служители ще чакат отвън, докато той заспи, после ще влязат, ще го вържат и ще го качат на кораб, който да го отнесе далеч отук.

Младата царкиня се съгласила, но царският оръженосец, който случайно чул тоя разговор, бил привързан към младия господар и му

разкрил замисленото покушение. Шивачът рекъл:

– Направили са си сметката без кръчмаря.

Вечерта по обикновеното време той легнал с жена си да спи. Като решила, че вече е заспал, тя станала, отворила вратата и пак си легнала. Шивачът, който само се преструвал, че спи, почнал да вика с ясен глас:

– Момче, изкарай елека и закърпи гащите, или ще ти отпоря ушите с аршина! Аз повалих с един удар седем, убих двама великани, улових еднорогия кон и глигана, та мигар ще се плаша от тия, що стоят във вратата?

Като чули какво говори шивачът, царските служители били обзети от голям страх и побягнали така, като че ги гонели зли духове. Никой вече не посмял да припари до шивача.

И така младият шивач останал цар до края на живота си.

КРАЙ

Brüder Grimm
Das tapfere Schneiderlein

Източник: <http://bezmonitor.com>

Сканиране и разпознаване: Виктор, 2003

Публикация: Най-хубавите приказки на Братя Грим, издателство „Отечество“, София,
1996

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2297>]